

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/235/2016
Identifikačné číslo spisu: 4615202267
Dátum vydania rozhodnutia: 13.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4615202267.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu SPP - distribúcia, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy č. 44/b, IČO: 35910739, proti žalovanej D. G., bývajúcej v V., zastúpenej JUDr. Marekom Lehotom, advokátom so sídlom v Piešťanoch, M. Waltariho č. 7, o zaplatenie 4 595,28 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4 C 157/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 22. júna 2016 sp. zn. 25 Co 1025/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa v konaní domáhal, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 4 595,28 € s príslušenstvom, ktorá predstavuje náhradu škody spôsobenej žalobcovi tým, že žalovaná na odbernom mieste V, J. odoberala plyn neoprávnene, nakoľko pri kontrole 5. apríla 2013 bola na meradle zistená neoprávnená manipulácia, keďže na telese plynomera chýbala obvodová plomba a vzniklo podozrenie, že pri počítadle plynomera sa nachádza plomba, ktorá nie je totožná s plombou používanou autorizovanou osobou, ktorá mala byť na plynomeri osadená.

2. Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 20. októbra 2015 č.k. 4 C 157/2015-80 zamietol žalobu a určil, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobca jednoznačne a nespochybniteľne nepreukázal, že u žalovanej skutočne došlo k pozmeňovaniu overovacej a zabezpečovacej značky meradla, čo by malo za následok vznik objektívnej zodpovednosti žalovanej za neoprávnený odber plynu, nepreukázal, že v čase od overovania plynomeru 25. januára 2005 do jeho demontáže nedošlo k zmene overovacej značky a či sa na ňom skutočne nachádzala olovená plomba zabezpečujúca počítadlo plynomeru, ako i jej stav. Žalobca tým neunesol dôkazné bremeno tvrdenia porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, čím nie je možné stanoviť objektívnu zodpovednosť žalovanej v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike. Rozsudok napadol žalobca odvolaním.

3. Krajský súd v Nitre rozsudkom z 22. júna 2016 sp. zn. 25 Co 1025/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie ako i s jeho právnym posúdením veci.

4. Žalobca proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie s tým, že dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V dovolaní uviedol, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (vo veci jeho požiadavky preukázať zodpovednosť žalovanej za poškodenie zabezpečenia meradla, hoci túto podľa ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu preukazovať nie je potrebné) a odvolací súd zároveň v rozhodnutí rieši otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho ešte nebola vyriešená, a to konkrétne otázku preukázania vzniku škody v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, ktorú podľa jeho názoru v prípade odberu podľa uvedeného ustanovenia nie je potrebné preukazovať zásahom do mechanizmu meradla. Z týchto dôvodov žalobca žiadal rozsudok odvolacieho súdu zmeniť tak, že bude žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny a navrhla nedôvodné dovolanie žalobcu odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana s právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

8. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

10. Nadalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho

prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku tejto viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

15. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vymedzuje dovolateľ z § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky.

16. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa však vzájomne vylučuje; ich súbeh, resp. vzájomná kumulácia je vylúčená (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 27/2017). Preto dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzil na skúmanie prípustnosti dovolania len z hľadiska dovolacieho dôvodu, ktorý je v ustanovení § 421 ods. 1 CSP uvedený na prednejšom mieste, t.j. na dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (v tomto smere porovnaj aj rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1 VCdo 2/2017).

17. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu

právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

17.1. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str.1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

18. V danom prípade žalobca v dovolaní uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávnosti, ku ktorým podľa jeho názoru došlo pred prvoinštančným a odvolacím súdom, avšak neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal dovolací súd v rozhodnutiach. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalobcom vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

19. Najvyšší súd, konštatujúc danosť dôvodov pre odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. f/ CSP, dovolanie žalobcu odmietol.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.